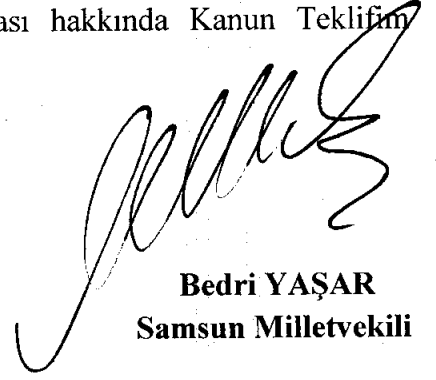
 İYİ PARTİ	TBMM İYİ PARTİ GRUP BAŞKANLIĞI
TARİH:	07.11.2018
SAYI :	2-048

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

26.09.2004 Tarih ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 24.06.2004 Tarih ve 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nda değişiklik yapılması hakkında Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. 09.10.2018

Bedri YAŞAR
Samsun Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Adalet	
Esas Komisyon	Gençlik	
Tarih :	19 Kasım 2018	Esas No: 2/1302

TBMM YEREL İDARELERİ KURULUŞU	17
	17
	17
	17

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
07 Kasım 2018
Numara:

TBMM GELEN EVRAK
07 Kasım 2018
No: 377868
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Son zamanlarda hızla artan, hayvanlara yönelik şiddetin ve hayvanlara yönelik şiddet fiilinin cezasız kalması nedeniyle kamuoyu vicdanında derin yaralar oluştuğu yadsınamaz bir gerçekliği teşkil etmektedir.

Asıl olan, bütün canlıların hukuken “haklarının” olduğunu kabul etmek ve hukuki çerçevede bu hakları koruma altına almaktır. “Hak”, hukuk düzeni tarafından korunan menfaati ifade etmektedir.

Avrupa Birliği’ne üye birçok ülkede hayvanlara karşı sergilenen şiddet içerikli fiiller ‘kabahat’ değildir ve bu durumun, idari para cezası ile geçiştirilemeyecek ölçüde önemli olduğu hususunda mutabakat sağlanmıştır. Hayvanlara karşı olumsuz davranışlar sergileyen kişilerin eylemleri ‘kabahat’ olarak değil ‘suç’ olarak nitelendirilmektedir.

24.06.2004 Tarihli 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanunu’nun yürürlüğe girmesiyle, Hayvanlara yapılan her türlü kötü muamele uzun süredir ‘kabahat’ olarak kabul edilmektedir. Türk Hukuk Sistemi’nde ceza yasaları, “suçlar ve kabahatler” olarak ikiye ayrılmıştır. Kabahatler Kanunu’nun gerekçesinde, kabahat olarak ifade edilen fiiller, idari suç olarak isimlendirilmiştir. Kabahatlerin hukuki yaptırımları hafif olmakla birlikte söz konusu kabahate para cezası da uygulanmaktadır ki mevcut bu durumun caydırıcılığının olmadığı da oldukça açıktır.

Mevcut, 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanunu’nun hükümlerinin, bahsettiğimiz gerekçelerle etkisiz kaldığını ifade etmek mümkündür. Failin, idari para cezası ile işlediği suçtan ‘kabahat adı altında kurtulması, maddi imkânları yeterli kişilerin, hayvanlara diledikleri ölçüde ve oranda eziyet edebilecekleri izlenimini de yaratmaktadır. Bunun yanında, toplum açısından infial yaratan, hayvanlara karşı işlenen suçlarda, suçu işleyen kişiye uygulanan yaptırımın ‘para cezası’ yönünde olması, yurttaşların Türk Hukuk sistemine ve devlet faktörüne olan güven ve inanç duygularını zedelemektedir.

Hayvanları Koruma Kanunu, lafzen ve ruhen hayvanlara, “mal” ya da “eşya” olarak bakılması anlayışını gözetmemeli, hayvanların canlarına ve varlıklarına karşı olan ihlallere göz yummamalıdır. Hayvanları yakan, zehirleyen, hayvanlara işkence veya tecavüz eden kişilere yaptırım olarak para cezası uygulamak kamu vicdanına aykırılık teşkil etmektedir.

Ayrıca, 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanunu’nun en büyük eksikliği olarak ifade etmekte sakınca bulunmayan “kabahatin” savcı tarafından resen takip edilemiyor olması hayvanları “mal” olarak kabul eden yanlış sonucudur ve sadece sahipli hayvanın sahibinin şikâyetinin olması durumunda takip edilebilmektedir. Talep edilen söz konusu değişiklik ile şikâyetin olması ya da olmaması durumuna bakılmaksızın, savcılık makamı kendiliğinden harekete geçecektir.

Hayvanların, “eşya” ya da “mal” olarak kabul edilmediği, Alman Medeni Kanunu’nun 90. Maddesinde yer alan “hayvanlar bir eşya ya da mal değildir.” ifadesi örneğinde görüldüğü üzere birçok uluslararası literatürde ve doktrinde yer almaktadır.

Tüm hayvanların haklarının var olduğunun kabul edilmesi ile kanunu uygulayacak olan merciiler de olaya haklar açısından yaklaşacak ve "hukuken zedelenen bir hakkın korunması"na yönelik bakış açısı ile kanunun yorumlanması mümkün kılınacaktır.

Unutulmaması gereken en önemli husus ise; bu kanun değişikliği teklifi ile savunulan hakkın bir kısım hayvan severin hakkı değil, hayvanların hakkı olduğudur.

İfade edilen gerekçeler doğrultusunda İş bu Kanun Değişikliği Teklifi ile savunmasız bütün canlıların doğasından kaynaklanan yaşamsal, bedensel ve özgürlük haklarının korunarak yasal teminat altına alınması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5199 sayılı ‘‘Hayvanları Koruma Kanunu’’nun başlığı ‘‘Hayvan Hakları Kanunu’’ olarak değiştirilerek hayvanların hisli varlıklar olduklarını ve doğuştan gelen hakları olduğu belirtilmiştir.

MADDE 2- Kazanç, eğence ve deney için hayvanların suiistimal edilmemesi, öldürülmemesi amaçlanmıştır.

MADDE 3- Bu maddenin yürürlükten kaldırılmasıyla hayvan haklarının etkin teminini sağlamayan ve hayvanlara yapılan kötü muamelenin sonucunda uygulanması belirtilen idari para cezalarının yetersizliğine son verilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 4- Hayvanlara yapılan kötü muamelenin kabahat sınırını aşması halinde verilebilecek hapis ve adli para cezalarıyla hayvan haklarının etkin bir şekilde korunmasının temini amaçlanmaktadır.

MADDE 5- 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununun 151. Maddesinin 2. fıkrasının değiştirilerek; haklı bir neden olmaksızın hayvanları öldüren veya zarar veren kişilerin hapis cezası ile cezalandırılması hedeflenmiştir. Metindeki zarar; öldürme, şiddet, yaralama, tecavüz, vurma ve her ne suretle olursa olsun hayvana zarar vermedir.

MADDE 6- Yürürlük maddesidir.

MADDE 7- Yürütme maddesidir.

**26.09.2004 TARİH VE 5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU İLE 24.06.2004 TARİH
VE 5199 SAYILI HAYVANLARI KORUMA KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 24/6/2004 tarihli ve 5199 sayılı "Hayvanları Koruma Kanunu"nun başlığı "Hayvan Hakları Kanunu" olarak değiştirilmiş ve Birinci Kısım "Hayvanlar Hisli Varlıklardır" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2 – 5199 sayılı kanunun 11 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Hayvanları kumar, eğlence, gösteri amacıyla kullanmak ya da kullandırmak, bu yollarla onlar üzerinden ekonomik çıkar sağlamak veya üçüncü şahısları bu nedenle teşvik etmek ya da azmettirmek yasaktır. Bir hayvan; acı, ıstırap ve zarar göreceği şekilde, film çekimi, gösteri, reklam ve benzeri işler için kullanılamaz. Denek hayvanlarının ithalat ve ihracatı izne tabidir"

MADDE 3- 24.06.2004 Tarih ve 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun 28. Maddesinin 1. Fıkrasının (c), (d), (e), (j), ve (k) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- 5199 Sayılı kanunun 28'inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 28/A maddesi eklenmiştir.

"Adli hapis ve adli para cezaları

MADDE 28/A- 6. maddenin 1. fıkrasına aykırı hareket edenler hayvan başına altıyüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

7. madde de yazılan cerrahi amaçlı müdahaleler ile ilgili hükümlere aykırı davranışlar hayvan başına ikiyüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

8. maddenin 1. Fıkrasında yazılı, abir hayvan neslini yok edecek müdahalede bulunanlar hayvan başına onbin güne kadar, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarına uymayanlar hayvan başına binikiyüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

13. madde hükümlerine aykırı davrananlar, öldürülen hayvan başına altıyüz güne kadar; aykırı davranışların işletmelerce gösterilmesi halinde öldürülen hayvan başına binbeşyüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

14. maddenin (a), (b), (c), (d), (e), (g), (h), (ı), (k) ve (l) bentlerine aykırı davrananlar üçyüz güne kadar adli para cezası; (f), ve (j) bentlerine aykırı davrananlar altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır

MADDE 5- 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununun 151. Maddesinin 2. fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Haklı bir neden olmaksızın, sahipli ya da sahipsiz hayvanı öldüren veya her ne suretle olursa olsun zarar veren kişi hakkında, 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası verilir.”

MADDE 6- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7- Bu Kanun maddesini Cumhurbaşkanı yürütür.